

Exam. Code : 105403

Subject Code : 1474

BBA 3rd Semester

BBA-302 (ii) : MUDHLI PUNJABI

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. (ੳ) ਨਾਂਵ-ਵਾਕੰਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 5
- (ਅ) ਵਾਕ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 5
- (ੲ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਣੀ ਦੱਸੋ :
- (1) ਜਲੰਧਰ
 - (2) ਉਹ
 - (3) ਖੂਬਸੂਰਤ
 - (4) ਤੁਸੀਂ
 - (5) ਕਿਉਂਕਿ। 5
- (ਸ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ :
- (1) ਸ਼ਹਿਰ
 - (2) ਕਾਲਜ
 - (3) ਛੱਤ
 - (4) ਪੰਚਾਇਤ
 - (5) ਸੁਹਣਾ। 5

2. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਉਪਰ ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ ਕਰੋ :

(1) ਅਖਬਾਰਾਂ

(2) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ।

5

(ਅ) ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੀ ਆਸਾਮੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

5

(ੲ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ :

ਗਿਲਾ ਪੀਹਣ, ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰਨਾ, ਕੰਨਾ ਦੇ ਕੱਚੇ ਹੋਣਾ, ਅੱਖਾਂ ਫੇਰਨੀਆਂ, ਹੱਸਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਸਦੇ, ਅੰਨ੍ਹਾ ਕੀ ਭਾਲੇ ਦੇ ਅੱਖੀਆਂ।

5

3. ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਖੂਬੀ ਕੇਵਲ ਸ਼ਕਰਚੱਕੀਆ ਮਿਸਲ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁਖਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੁਲਾਈ ਸੀ, ਜਿਹਨਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ, ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਸਲਤਨਤ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵੱਧ ਕੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪੁੱਜੀ।

(ੳ) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਚਿਹਾ ?

(ਅ) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਖੂਬੀ ਕੀ ਸੀ ?

(ੲ) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ?

(ਸ) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ ?

(ਹ) ਇਸ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ। 5

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਦਿਓ :

ਘਰ ਇੱਟਾਂ ਜਾਂ ਵੱਟਿਆਂ ਦੇ ਬਣੇ ਕੋਠੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ।

‘ਘਰ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਧਾਰ ਪਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਬਾਲਪਣ ਵਿੱਚ ਮਾਂ, ਭੈਣ ਤੇ ਭਰਾ ਕੋਲੋਂ ਲਾਡ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਗਾਹ ਕੇ, ਲਿਤਾੜ ਕੇ, ਖੱਟੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਆਉਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਬੁਢੇਪੇ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਕੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਝਮੇਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਵਿਹਲ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਕੱਟਣ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਸਵਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬਾਲਪਣ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। 5

5. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨੂੰ ਸਰਲ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਚੰਦ : ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦੇ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਹਿਣਾ ਈ ਏ। ਕਦੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ ਏ ?

ਕੌਰਾਂ : ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਨੀ ਆਂ ਸਾਡੇ ਸਾਕ ਅੰਗ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ ? ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਛਿੱਬੀਆਂ ਦੇਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਫੜ ਲੈਣੀ ਘਰ- ਘਰ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। 5